Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй орган

1940 оной ИЮНЬ 30
воскресенье
№ 149 (3150)

Сэн 10 мүнгэ.

Бессараби тухай ба Буковинын хойто хуби тухай асуудал тушаа советско-румынска конфликтые мирнээр шиидхэлгэ

(ТАСС-ын мэдээсэл)

Июниин 26-най үдэр, ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр В. М. Молотов болбол Москвадахи румынска посланник г-н Давидеску гэгшэдэ дооро заагдаһан мэдүүлгэ хэбэ:

„1918 ондо Румыни болбол, Россин военнэ хүсөөрөө һула байһыень хэрэглэн, Советскэ Союзһаа (Росси) тэрээнэй территориин хубиие — Бессарабиие, хүсөөрөө эзэлһэн ба тиигэжэ, гол түлэб украинецуудай ажаһуудаг Бессараби ба Украинска Советскэ Республикын үе заяанай нэгэдэлые эбдэһэн байна.

Советскэ Союз болбол Бессарабиие хүсөөрөө таһалан абаһан фактые хэзээдэшье мэдэрээгүй байгаа, энээн тухайда СССР-эй правительство бүхы дэлхэйн урда нэгэтэ бэшэ ба элитэ мэдүүлээ һэн.

Мүнөө, СССР-эй военнэ хүсэнэй һула байдалынь үнгэрһэн сагай үзэгдэл болоод байхадань ба оронуудайгаа хоорондо бэхи мирэй үндэһэ һуурингуудые табихын тулада, угһаа дамжан ерэһэн шиидхэгдээгүй асуудалнуудай бүри түргөөр шиидхэгдэхыень — тохёолдоһон уласхоорондын оршомбайдалай эрижэ байхадань, Советскэ Союз болбол, үнэн ёһые һэргээн бодхохын зорилгоор, Бессарабиие Советскэ Союзда бусааха тухай асуудалые дары шиидхэлгэдэ Румынитай хамта эхилэн орохые тон шухалада ба саг соогоо гэжэ тоолоно.

Бессарабиие бусааха тухай асуудал хадаа Буковинын хойто хубиие Советскэ Союзда үгэхэ тухай асуудалтай нягта холбоотой, юуб гэхэдэ, Буковинын хойто хубида ажаһуудаг зоной дипляэнхы олонхинь историческа судьбагайгаа нэгэн байһааранһ ба мүн хэлэнэйгээ ба националь-на составайгаа нэгэн байһааранһ советскэ Украинатай холбоотой байна гэжэ СССР-эй правительство тоолоно. Иимэ акт болбол эгээл зүйтэй байна, ушарынь, Буковинын хойто хубиие Советскэ Союзда үгэлгэ болбол Бессарабида 22 жэл соо Румыниин господствоолгоор Советскэ Союзда ба Бессарабиин хүнзондо үзүүлэгдэһэн, тэрэ ехэ хохидолые хушаха, —зүгтөөл баахан хэмжээгээр, — зэбсэг болохо байна.

Румыниин королевскэ правительствода СССР-эй правительство дурадхана:

„1. Бессарабиие Советскэ Союзда бусааха.

2. Буковинын хойто хубиие хабсаргагдаһан карта дээрэхи хилээр Советскэ Союзда үгэхэ.

Румыниин королевскэ правительство хадаа СССР-эй энэ дурадхалые хүлеэн абаха ба, энээгээрээ, СССР ба Румыниин хоорондын удаарһан конфликтые мирнээр шиидхэхэ арга үгэхэ байна гэжэ найдаһанаа СССР-эй правительство мэдүүлнэ.

СССР-эй правительство болбол Румыниин королевскэ правительствын харюуе энэ оной июниин 27-ной үдэр абахаар хүлеэнэ.

1940 оной июниин 26"

Июниин 27-ной үдэр, румынска посланник г. Давидеску болбол румынска правительствын дооро заагдаһан харюуе нүхэр Молотовто барюулба:

„СССР-эй правительство болбол румынска правительствода нототойгоор хандаба, энэ ното хадаа июниин 26-ай үдэр үдэшын 10 часта, Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшэ, гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар г-н Молотовоор Москвадахи Румыниин посланник г-н Давидеску гэгшэдэ барюулагдаһан байна.

СССР ба Румыниин хоорондо арсалдаа тохёолдуулжа магад бүхы асуудалнуудай мирнээр шиидхэгдэхыень хүсэһэн хүсэлөөр, Советскэ правительстводал адали, зоригжоһон, королевскэ правительство болбол, тэрэ хадаа Советскэ правительствын бүхы дурадхалнуудые ханибарисаагай ёһоор зүбшэн хэлсэлгэдэ дары эхилэн орохоор бэлэн байна гэжэ мэдүүлнэ.

Гэхэтэй хамта, Советскэ правительство болбол энэ зорилгоор фиксировалхаа хүсэһэн газар ба һара үдэрөө заажа үгэхыень Советскэ правительствые королевскэ правительство гуйна.

Советскэ правительствын харюуе абаһан дарыдаа, румынска правительство болбол делегадуудаа томилхо байна, гэхэтэй хамта, советскэ правительствын түлөөлэгшэдтэй хэлсэлгэнүүд хадаа СССР ба Румыниин хоорондын үнэн зохилдолгын ба ханибарисаагай бэхи харилсаае байгуулгын результат болохо байна гэжэ румынска правительство найдана.

1940 оной июниин 27".

Бессарабиие ба Буковинын хойто хубиие Советскэ Союзда үгэхэ тухай СССР-эй правительствын дурадхалые Румынска правительство хүлеэн абана гү, гэжэ нүхэр Молотовоор табигдаһан асуудалда, г-н Давидеску болбол эдэ дурадхалнуудые Румынска правительство абана гэжэ харюусаһан байна.

Энээнтэй дашарамдуулан, ССР Союзай Совнаркомой түрүүлэгшэ нүхэр Молотов хадаа советскэ правительствын дооро заагдаһан харюуе үсэгэлдэр г-н Давидеску гэгшэдэ барюулба:

„Королевскэ румынска правительствын, июниин 27-ной үдэрэй харюуе тодорхой бэшэ байна гэжэ, СССР-эй правительство тоолоно, ушарынь, Бессарабиие ба Буковинын хойто хубиие Советскэ Союзда дары үгэхэ тухай советскэ правительствын дурадхалые румынска правительство абана гэжэ тэрээнэй харюу соо сэхэ хэлэгдэнэгүй. Теэд, королевскэ правительствын дээрэ заагдаһан харюу хадаа советскэ правительствын дурадхалда тэрээнэй зүбшөөрһыень тэмдэглэнэ гэжэ, Москвадахи румынска посланник г-н Давидеску гэгшын элирхэйлһэн дээрэһээнь, СССР-эй правительство болбол, энэ элирхэйлэлгэһээнь дулдыдан, дурадхана:

„1. Июниин 28-най үдэр московско сагаар 2 часһаа эхилээд, дүрбэн үдэрэй торшо соо Бессарабиин территориие ба Буковинын хойто хубиие румынска сэрэгүүдһээ сэбэрлэхэ.

2. Энэ сагай торшо соо Бессарабиин территориие ба Буковинын хойто хубиие советскэ сэрэгүүдээр эзэлхэ.

3. Июниин 28 най үдэр Черновицы, Кишинев, Аккерман пунктнуудые советскэ сэрэгээр эзэлхэ.

4. Түмэр харгынуудай, парсовозно ба вагонно паркнуудай, мостнуудай, складуудай, аэродромуудай, промышленна предприятинуудай, электростанцинуудай ба телеграфын эбдэрэнгүй, бүрин бүтэн байхын түлөө харюусалгые Румыниин королевскэ правительство бэедээ абаха.

5. Бессарабиһаа ба Буковинын хойто хубиһаа румынска сэрэгүүдые ба учреждени нүүдые эвакуацилгаар тохёолдожо болохо арсалдаата асуудалнуудые урегулировалхын тулада, Советскэ правительствын ба румынска правительствын түлөөлэгшэдһөө хоёр хоёр хүн составтай комисси томилхо.

Дээрэ найруулагдаһан дурадхалнууд тушаа харюуе июниин 28-да үдэрэй 12 часһаа хожом бэшэ болзор соо, Румыниин королевскэ правительствын үгэхыень советскэ правительство баадхана.

1940 оной июниин 27".

Июниин 28-най үдэр үглөөнэй 11 часта, г. Давидеску болбол советскэ правительствын һүүлэй мэдүүлгэдэ румынска правительствын дооро заагдаһан харюуе нүхэр Молотовто барюулба.

„Хүсэ хэрэглэлгые ба Европын энэ хубида военнэ ябуулгануудай эхилэлгые үүсхэжэ магад байһан серьезно хойшолонгүудые зайлуулха аргатай байхын тулада, румынска правительство болбол советскэ харюу соо хараалагдаһан, эвакуациин условинуудые абаха уялгатайда өөрыгөө тоолоно.

Гэбэшье, уһа борооной ба үерэй боложо, зам харилсаае гэмтээһэн дээрэһээнь, 4 үдэрэй торшо соо территориин эвакуацилгые бэелүүлхэдэ тон бэрхэтэй байһыень хараада абан, 1 ба 2 пунктнуудаар хараалагдаһан болзорой хойшолуулагдаһан байхыень румынска правительство хүсэхэ һэн байна.

5-дахи пунктын ёһоор байгуулагдаха холимол комисси болбол энэ асуудалые зүбшэн хэлсэжэ ба шиидхэжэ шадаха байха һэн.

Энэ комиссида орохо румынска түлөөлэгшэдэй нэрэнүүд энэ үдэртөө мэдээсэгдэхэ.

1940 оной июниин 28".

Тиимэ ёһоор, Бессарабиие ба Буковинын хойто хубиие Советскэ Союзда дары үгэхэ тухай СССР-эй правительствын дурадхалые румынска правительство абаба.

Бессарабиһаа ба Буковинын хойто хубиһаа румынска сэрэгүүдые ба учреждени нүүдые эвакуацилгаар гаража болохо арсалдаата асуудалнуудые урегулировалха советско-румынска комиссида СССР-эй түлөөлэгшэдээр генерал Козлов ба генерал Бодин томилогдобо, эдэнэр хадаа Румыниин түлөөлэгшэдтэй хамта Одесса городто мүнөөшье үдэр хүдэлмэридөө орохоор бэлэн байна гэжэ нүхэр Молотов, г. Давидескуда мэдээсэбэ. Шухала хэрэгэй гарга һаань, советско-румынска комисси болбол июниин 27-ной үдэрэй советскэ дурадхалнуудай 1 ба 2 пунктнуудые дүүргэлгые хэдэхэн часаар хойшолуулха тухай асуудалые зүбшэн хэлсэжэ шадаха байна гэжэ, нүхэр Молотов г. Давидескуда мэдүүлбэ.

Г-н Давидеску болбол дээрэ заагдаһан советско-румынска комиссида орохо Румыниин түлөөлэгшэдэй нэрэнүүдые советскэ правительствода дары мэдээсэхэб гэжэ найдуулба.

Июниин 28 най үдэр эгсэ 2 часта, советскэ сэрэгүүд болбол Черновицы, Кишинев ба Аккерман городуудые эзэлхээ румынска хилые дабаба.

БМАССР-эй Верховно Соведэй IV Сессеэр баталагдаһан законууд

БМАССР-эй КОНСТИТУЦИИН (ҮНДЭҺЭН ЗАКОНОЙ) 14, 44, 77 СТАТЬЯНУУДЫЕ ХУБИЛГАХА БА НЭМЭЭХЭ ТУХАЙ ЗАКОН

Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Совет тогтооно:

1. Бурят-Монголой АССР-эй составта Иволгын ба Окинска шэнэ аймагуудые бии болгохо тухай РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указуудтай зохилдуулан, Бурят-Монголой АССР-эй Конституциин (Үндэһэн законой) 14 статьяе дооро заагдаһан ёһоор найруулха:

„СТАТЬЯ 14. Бурят-Монголой АССР болбол: Баргажанай, Бичурын, Баунтын, Зэдын, Яруунын, Заиграйн, Окиин, Селенгын, Хойто-Байгалай, Тарбагатайн, Тунхэнэй, Хориин аймагуудһаа ба Бурят-Монголой АССР-эй засагай дээдэ органда сэхэ мэдэлтэй Улан-Удэ городһоо бүридэнэ".

2. Автомобильна транспортын, нютагай түлишын промышленностиин ба барилгын материалнуудай промышленностиин управленинүүдые бии болголгые батлалха тухай РСФСР-эй Верховно Соведээр абтаһан законуудтай зохилдуулан, БМАССР-эй Конституциин (Үндэһэн законой) 44 статьяе автомобильна транспортын управленеэр, нютагай түлишын промышленностиин управленеэр ба барилгын материалнуудай промышленностиин управленеэр, мүн БМАССР-эй СНК-гэй составта урдань ородоггүй, БМАССР-эй хэлхеэ холбооной начальнигаар нэмээжэ, тэрээниие доро заагдаһан ёһоор найруулха:

„СТАТЬЯ 44. Арадай Комиссарнарай Совет болбол доро заагдаһан составтайгаар Бурят-Монго АССР-эй Верховно Соведээр байгуулагдана:

Бурят-Монголой АССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшэ;

Бурят-Монголой АССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшые орологшод;

Бурят-Монголой АССР-эй Гүрэнэй Планова Комиссиин түрүүлэгшэ;

Бурят-Монголой АССР-эй Арадай Комиссарнууд:

Эдеэ хоолой промышленностиин;

Газартаряалангай;

Финансын;

Худалдаанай;

Дотоодо хэрэгүүдэй;

Элүүрые хамгаалгын;

Гэгээрэлэй;

Нютагай промышленностиин;

Коммунальна ажахын;

Юстициин;

Социальна хангалгын;

Хүнгэн промышленностиин;

Ой модоной промышленностиин;

Харгын управлениин начальник;

Автомобильна транспортын управлениин начальник;

Нютагай түлишын промышленностиин управлениин начальник;

Барилгын материалнуудай промышленностиин управлениин начальник;

Искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ управлениин начальник;

Хэлхеэ холбооной управлениин начальник;

СССР-эй Бэлэдхэлэй Арадай Комиссариадай, Бурят-Монголой АССР-дэхи найдалгата"

3. Арадай судьянар болбол өөрынгөө хүдэлмэри ба арадай судуудай хүдэлмэри тухай һунгагшадайгаа урда отчедоо үгэхэ гэһэн редакцяар Конституциин 77 статьяе нэмэхэ.

Энээнтэй зохилдуулан, БМАССР-эй Конституциин 77 статьяе доро заагдаһан ёһоор найруулха:

«СТАТЬЯ 77. Арадай судууд болбол бүгэдэнэйтын, сэхэ ба тэгшэ һунгуулиин эрхын үндэһэ һуури дээрэ нюуса голосованяар гурбан жэлэй болзороор аймагай граждануудаар һунгагдана.

Арадай судьянууд болбол өөһэдынгөө хүдэлмэридэ ба арадай судуудай хүдэлмэридэ һунгагшадайгаа урда отчет хэдэг байха».

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ И. БОРСОЕВ
БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь М. ИЛЬИЧЕВ

г. Улан Удэ 1940 оной июниин 25.

1940 ОНОЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АВТОНОМНО СОВЕТСКЭ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ РЕСПУБЛИКЫН ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕТ ТУХАЙ ЗАКОН

Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Совет тогтооно:

1. БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведээр хүргэгдэһэн, 1940 оной, БМАССР-эй гүрэнэй бюджедые бюджетнэ комиссиин докладаар абтаһан хубилалтануудтайгаар батална, гэбэл:

доходоорон ь . . . . 129.517,4 мянган түхэриг
гаргашааран ь . . . 129.517,4 мянган түхэриг

2. 1940 оной, БМАССР-эй республиканска бюджедэй доходууд ба гаргашануудые батална:

доходооронь . . . . 40.454,2 мянган түхэриг,
гаргашааранһ . . . . 40.454,2 мянган түхэриг.

3. Аймагууд ба городуудай 1940 оной бюджедые гаргашанууд ба доходуудааранһ хамтаданһ 89 063,2 мянган түхэригөөр батлажа, энээниие тус тус аймагууд ба городуудта хубааха:

Баргажанай	4.524,0
Баунтын	3.063,6
Бичурын	3.530,5
Зэдын	3.109,1
Яруунын	2.741,0
Заиграйн	3.362,5
Закаменай	4 671,4
Иволгын	2 172,2
Кабанскын	5.315,3
Кяхтын	3.872,3
Мухар-Шэбэрэй	3.046,6
Хойто-Байгалай	3.360,1
Селенгын	3.218,7
Тарбагатайн	2.997,4
Тунхэнэй	3.978,9
Хориин	3.235,1
Кяхта город	2.559,0
Улан-Удэ город	30.305,5

4. Аймагууд ба городуудай бюджедүүдые обородой налогһоо отчислени нүүдтэй регулировалгые тодорхойхыень БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведтэ даалгаха.

5. Наркомадуудай, аймагай гүйсэдхэхэ комитедүүдэй ба тэдэнэй таһагуудай штатна расписанинуудые хорооходо зэргээр гаргашануудыень саашадаа багадхажа, управленческэ гаргашануудые хаража үзэхыень Арадай Комиссарнарай Соведтэ даалгаха.

6. 1939 оной, Бурят-Монголой АССР-эй гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай отчедые батална:

доходынь гаргашануудһаа 3.315,4 мянган түхэригөөр үлүү гэжэ хараалан,

доходоороно . . . 121.559,0 мянган түх.,
гаргашааранһ . . . 118 243,6 мянган түх.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ И. БОРСОЕВ.
БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь М. ИЛЬИЧЕВ.

г. Улан-Удэ, 1940 оной июниин 24.

ХРОНИКО

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй IV Сесси болбол нүх. Михаил Иванович Чувьюровые БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орологшоор һунгаха тухай закон батлаба.

* * *

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй IV Сесси болбол Михаил Иванович Ильичевые БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретаряар һунгаха тухай закон батлаба.

* * *

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй IV Сесси болбол Владимир Никифорович Тришиниие БМАССР-эй Верховно Судай түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлхэ тухай указые батлаба.

* * *

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй IV Сесси болбол Михаил Иванович Каргин, Петр Михайлович Томилин ба Георгий Андреевич Артомонов гэгшэдые БМАССР-эй Верховно Судай членүүдһээ сүлөөлхэ тухай указые батлаба.

* * *

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй IV Сесси болбол Константин Иванович Поздеев ба Мария Степановна Горбук гэгшэдые БМАССР-эй Верховно Судай членүүдтэ һунгаха тухай закон батлаба.

Литвын компартиие легальна болгохо тухай „Лиетувос айдас" газета бэшэнэ

Компартиин хандалга халаа үсэгэлдэр бүхы газетэнүүдтэ толилогдобо. „Лиетувос айдас" газета иигэжэ бэшэнэ: „Литвын компартиие легальна болгохо тухай правительствын тогтоол болбол Литвын историдо шэнэ хуудаһые нээбэ. Компарти болбол Литвын зависимобэшэ байдалай түлөө, Советскэ Союзтай нягта барисаа байгуулхын түлөө тэмэсэнэ. Тэрэ болбол өөрынгөө зэргэнүүдтэ арадай эрхим хүнүүдые жагсааһан байна.

Литвэдэ хүдэлмэришэдэй милициие бии болголго

КАУНАС, июниин 27. (ТАСС). Литвын дотоодо хэрэгүүдэй министерствын захиралтаар, бүхы орон соо хүдэлмэришэнэй милици бии болгогдобо. Хүдэлмэришэнэй милици болбол гүрэнэй органуудта туһалха ба общественнэ гуримые сахиха байна. Милицидэ алба хэлгэ түлөөһэгүй байха. Милици болбол полици шэнгеэр зэбсэглэгдэнхэй.

Хилын саанаһаа телеграмманууд

Эстониин премьер Варес гэгшын үгэ

ТАЛЛИН, июниин 25. (ТАСС). Үсэгэлдэр, Эстониин премьер Варес (Барбарус) гэгшэ радиогоор үгэ хэлэбэ. Тэрэ болбол иигэжэ мэдүүлээ: „Эстонидо, хүдэлмэришэдэй сүлөөтэ дуунуудай дахин шэнээр соносогдохо саг ерээ. Шэнэ правительство болбол имагта лэ арадай туһаламжаар историческа зорилгонуудые дүүргэжэ шадаха байна гэжэ мэдэнэ".

Саашаа, Варес болбол Эстони ба СССР-эй хани барисаада тогтожо хэлэбэ. „Реакционно засагай дарлалтаһаа сүлөөлэгдэһэн, тэрэ тэмдэглэбэ, арад һэргээ. Тэрэ болбол өөрынгөө үнэн сэхэ хани, Советскэ Союзтай зэргэлээд байна ба солото Улаан Арми болбол манай орониие ба соведүүдэй орониие хамгаалжа шадаха байна.

Үнгэрһэн намар баталагдаһан, харилсан туһалалсаха тухай пакт болбол хани барисаагаа ажаһууха ба өөрынгөө зависимо бэшэ байдалые хамгаалха аргые эстонско арадта үгэһэн байна. Шэнэ правительство болбол энэ пактые үнэн сэхээр ба хэлбэрилтэгүйгөөр дүүргэжэ шадаха.

Советскэ Союз болбол арад бүхэниие, өөрынгөө территори дээрэшье, мүн тэрэшэлэн тэрэнэй газаа тээшье өөһэдөө ажаһууха ябадалыень хүндэлдэг байна гэжэ бидэнэр мэдэнэбди. Энэ болбол доторой ехэ хүсые ба этигэмжые манда үгэнэ".

Түгэсхэлдөө, Варес болбол эхэ оронойгоо аша туһада ба һалбаралтада тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр ба баяраар хүдэлмэрилхыень эстонско республикын граждани нүүдые уряалһан байна.

Литовско армидахи томилолгонууд

Каунас, июниин 27. (ТАСС). Литовско республикын президентын указаар литовско армиин генеральна штабай полковник Чепас болбол оборонын вице-министрээр, бригадна генерал Карнялис—хоёрдохи пехотно дивизиие командалагшаар, генеральна штабай полковник Заскевиюс—гурбадахи пехотно дивизиие командалагшаар, генеральна штабай полковник Справгускас— армиин штабай начальнигай туһалагшаар томилогдобо.

Хаберманн ба Вихалем—Эстониин дотоодо хэрэгүүдэй министрэй туһалагшад

Таллин, июниин 26. (ТАСС). Эстонско республикын президентын приказаар, Геральд Хаберманн ба Пауль Вихалем гэгшэд дотоодо хэрэгүүдэй министерэй туһалагшад болгогдон томилогдобо.

һүүлэй саг хүрэтэр, Хаберманн болбол Тартуска университедта ахалагша ассистентээр хүдэлмэрилөө. 1904 оной декабриин 19-дэ түрэһэн юм. Тартуска университедэй зоологи ба физико-математическа наукануудай факультедые дүүргэһэн байна. Естествоведүүдэй обществын ба бусад общественнэ организацинуудай активист.

Вихалем—Тартуска университедтэ эрхэ ба социально-ажалай хангалгын багша. 1910 ондо түрөө. Тартуска университедэй юридическэ факультедые дүүргэһэн байна. Залуушуудай хүдэлөөнэй активист ба хүтэлбэрилэгшэ „Эстонско энциклопедиин" социально-политическэ таһагые редактировална.

Эхэ оронойгоо оборонно ба ажахын хүсэшадалые улам бүри шангадхая!

НЭГЭН ҺАНАЛААР ҺАЙШААНАБДИ

Улан-Удын городой Центральна электростанциин 2-дохи сменын худэлмэришэдэй митинг болобо. Митинг дээрэ 120 гаран хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд суглараба. Электростанциин партийна организациин секретарь нүхэр Барлаков тус митингые нээжэ, ВЦСПС-эй хандалга ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указ тухай доклад хэхыень партиин райкомой түлөөлэгшэ нүхэр Салодовниковто үгэ үгэбэ.

Докладай һүүлээр, нүхэр Салодовниковһоо тон олон тоото асуудал асуугдажа, саашадань электростанциин хүдэлмэришэд тон активнаар выступалбад. Слесарна цехын начальник, мастер-стахановец нүхэр Казанцев, тепловой цехын начальник Еременко, стахановец нүхэр Суханов ба бусад хэлэхэдээ, Советскэ правительствын тогтоол ба ВЦСПС-эй хандалгые тон хүндэтэйгөөр хүлеэжэ абаад, бидэ болбол өөһэдынгөө ажалай дисциплиные улам һайжаруулха ба ажалай үйлэдбэриин бүтээсые дээшэлүүлхэ ёһотойбди гэжэ мэдүүлбэд.

Тэрэнэй һүүлдэ, Советскэ правительствын шиидхэбэриие ба ВЦСПС-эй хандалгые һайшааһан тогтоол нэгэн һаналаар баталан абаба.

Социализмын ороной хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө

Буркоопсоюзай хүдэлмэрилэгшэд ба служащинуудай коллектив болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указые ба ССР Союзай СНК-гэй тогтоолые гүнзэгы баяраар угтаһан байна.

Митингые парторганизациин секретарь нүхэр Иванов нээбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указые ба СССР-эй СНК-гэй тогтоолые ВКП(б)-эйн Центральна райкомой инструктор нүхэр Коновалов уншаба.

Митинг дээрэ үгэ хэлэгшэд нүхэд Пенец, Максимов, Кальшин болбол хүдэлмэриин үдэрые утадхаха, долоон үдэртэй неделидэ оролго хадаа манай социалистическэ ороной хүсэ шадабариие шадаа бэхижүүлгэдэ, ажалшадай материальна ба культурна байдалые дээшэлүүлгэдэ зорюулагдана гэжэ хэлэбэд.

Өөрынгөө шиидхэбэри соо коллектив иигэжэ бэшэбэ: „Буркоопсоюзай хүдэлмэришэд ба служащинуудай хамтын суглаан болбол 8 часай хүдэлмэриин үдэртэ, 7 үдэртэй хүдэлмэриин неделидэ оролого тухай ба предприятинуудһаа, учрежденинүүдһээ хүдэлмэришэд ба служащинуудай өөрөө мэдээд гаралгые хорижолхо тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые ба энээнтэй дашарамдуулан гаргагдаһан, СССР-эй СНК-гэй тогтоолые һайшаана.

Социалистическэ промышленностиин ба учреждениин бүхы дезорганизаторнуудта эсэргүү, прогульщигууд, лодырьнуудта эсэргүү зорюулагдаһан эдэ хэмжээябуулгануудые буркоопсоюзайхид халуун баяраар угтаба."

Ажалһаа зугдагшадтай тэмэсэхэ

(140 хүн хабаадаба)

Үдэрэй 4 часта Бурят-Монголой Госбанкын конторын хүдэлмэришэдэй митинг нээгдэбэ. Митингые месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Брянский нээжэ, партийна организациин секретарь нүхэр Филипповтэ үгэ үгөө.

Нүхэр Филиппов хадаа ВЦСПС-эй хандалга ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указ тухай доклад хэбэ. Докладай һүүлээр, нүхэр Обухов, Лев, Улан-Удын городой соведэй депутат Ильина, ВКП(б)-эйн член Пиканов ба бусад выступалжа, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указые нэгэн дуугаар дэмжэн, ажалһаа зугдадаг лодырьнууд ба прогульщигуудтай эрид тэмэсэхэ, ажалай дисциплиные улам бүхэжүүлхэ, үйлэдбэриин бүтээсые дээшэлүүлхэ шухала гэжэ хэлэбэд.

Үгэ хэлэлгын дүүрэмсээр, митинг хадаа ВЦСПС-эй хандалга ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указые һайшааһан тогтоол баталаа.

ШЭНЭ КЛУБ БА ШЭНЭ ГЭРНҮҮД

Закамен. Мыло-Бортын сомоной „Улаан-Одон" колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ж. Будаев) культурна барилгын хүдэлмэреэр ехэхэхы хэмжээябуулгануудые хэһэн байна. Энээнэйгээ результатта, колхозно центрээ хүсэд культурна болголгоор нилээд ехэ хүдэлмэринүүдые хэжэ, шэнэнүүд барилганнуудые бүтөөбэ.

50 хүнэй һууритай нэгэ шэнэ клуб баригдажа ашаглалгада оруулагдаа. Колхознигуудта 11 шэнэ гэрнүүдые бариһан байна. Бүхы колхознигуудань колхозойгоо центртэ түбхинэн һууридажа хай.

Энэ шухала хүдэлмэридэ сомоной соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Д. Дугаров тон активнаар хабаадалсаба.

Гармаев.

Хүдөөажахын Бүхэсоюзна выставкэ.

Июниин 11-дэ „Дальний Восток" павильон соо Дальна Востогой ба Сибириин хэдэн областьнуудһаа выставкэдэ хабаадалсагшадай суглаан болобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Суглаанай зал. Бурят-Монголой АССР-эй Тунхэнэй аймагай „Красный Пахарь" колхозой түрүүлэгшэ, ВСХВ-эйн Алтан ехэ медаляар шагнагдаһан ба орденто Н. И. Байбородин өөрынгөө хүдэлмэриин опыт тухай тус суглаан дээрэ выступалжа байна. Нүхэр Байбородин болбол 1937 ондо га бүриин 13 центнер ургаса, 1938 ондо—14,5 центнер ургаса хуряаһан юм.

(ТАСС-ын фото-клише).

Хүдөөажахын ВУЗ-нуудта абалгын урда тээ

Бурят-Монголой зооветеринарна институт

Манай ороной социалистическэ малажал дээрэ хүдэлмэрилхэ, дээдэ квалификациин специалистнар олон хэрэгтэй.

Забайкалида ба Дальна-Востогто хэрэглэгдэхэ тиимэ специалистнарые Улан-Удэдэ байгаа Бурят-Монголой зооветеринарна институт бэлэдхэнэ. Тус институт дүүргэхэдээ дээдэ квалификациин ветеринарна врачуул ба зоотехнигүүд боложо гараха байна.

Һүүлэй жэл соо зооветинститут хадаа һуралсалай шэнэ гэр бариба. Тиимэһээ, һуралсалые ба научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэриие бүри үргэнөөр ябуулха аргабайдал бии болоо. Институт болбол хамта 28 кафедртай, тэдэнь шэнэ аппаратура ба һуралсалай хэрэгсэлнүүдээр хангагданхай.

Союзна Наркомземэй ба СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи Дээдэ һургуулинуудые эрхилхэ комитедэй туһаламжаар тус институдта шэнэ кадрнууд—дээдэ квалификациин һургагшад нэмэжэ ерээ. Профессорско-һургагшадай состав соо наукын кандидат ба докторой нэрэзэргэ олоһон 15 хүн бии, тиихэдэ, эдэнэй олонхинь институтдаа хүдэлмэрилжэ байха зуураа диссертаци үгөө.

Мүнөө жэлдэ манай институт студентнэрые нэмэжэ абалгада бэлэдхэжэ байна.

Советскэ залуушууд болбол Сталинска Конституциин ёһоор эрдэм һураха эрхээ эдэлжэ, дээдэ һургуулинуудта ороходо болоо һаань, манай институдай үүдэн нээлгэтэй.

А. Иванов—Б.-М. Зооветинститудай директор.

АЙЛ ХООРОНДО ЗАЙЖА ЯБАНАД...

Хори. Дунда-Худанай сомоной, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз хамта 550 гектар пар хахалха плантай байһан юм. Теэд, һүүлэй мэдээгээр оройдоо зуугаад гаран гектар пар хахалаа.

Парай нэгэдэхи рядай хахалалгые дүүргэхэ болзор үни үнгэрөөд байбашье, тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгтэ беспечнээр хандана. Пар хахалалгада 30 морин плуг гаргаха ёһотой байһан аад, миил 13 плугаар хахална. Полевой бригадын бригадирнууд нүхэд Дамба Цыренов ба Цэрэн Цэдэнэй гэгшэд өөһэдөө һайн һайн моридоо һэлгэжэ унаад лэ, айл хоорондо зайжа ябадаг...

Тэдэнэр унаагай хүсые пар хахалалга дээрэ дүүрэн хэрэглэхэ тухай гоёор хөөрэлдэдэг байбашье, хэрэг дээрээ юушье бүтөөнэгүй.

Колхозой правлени ба тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Цэрэмпилов ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ тухай анхарнагүй. Саашадаа иигэжэ байгаа һаа, пар хахалалгые таһалдуулхань холо бэшэ болоод байна.

Н.Т.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха

Хори. Дээдэ-Хэжэнгын сомоной колхозуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэринүүд тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, „Манай Ажал" колхоздо энэ асуудалаар нэгэшье шиидхэхы хэмжээябуулганууд абтанагүй. Улаан булан, клуб гэхэ мэтын культурна газарнууд ехэнхидээ хаалгаатай байдаг. Үнгэрхэдөө, тус колхоз болбол мүнөө хүрэтэр һайн банигүй байһаар.

Сомоной Соведэй сагүргэлжын культурна комисси болбол хүдэлмэреэ һайнаар табижа үшөө шадаагүй. Избач нүхэр Жамбалов хадаа гэгээрэлэй хүдэлмэринүүдые колхознигуудай дунда үндэр хэмжээдэ табихын тула шухала хэмжээнүүдые абанагүй.

Мүн энэ сомоной олонхи колхозуудта шэнэ алфавидые үзэлгэ болбол һулаар ябуулагдажа байна. Культармеецүүдэй хүдэлмэридэ тэндэхи комсомольско эхин организаци (секретаринь нүхэр Султимов) конкретнэ туһаламжануудые үзүүлдэггүй ба харин энэ хүдэлмэриһээ газаа тээ байхые хүсэдэг.

Сомоной гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Абрамов болбол культурно гэгээрэлэй хүдэлмэридэ шухала анхаралаа табижа, колхозуудайгаа правленинүүдые оперативна хүтэлбэреэр хангаха уялгатай.

Х. Н.

Шэнэ барилганууд

Улан-Удэ городто шэнэ барилганнуудай хүдэлмэри түлэг ябуулагдажа байна. 808 хүнэй һууритай нэгэ дунда һургуули баригдажа дүүрэхэ дүтэлөө.

Куйбышевска улицада 28 квартиратай ехэ гэр баригдажа байна. Ноябрьда тус баралга дүүргэгдэхээр хараалагдана.

Дунда һургуулиие барилгын хүдэлмэридэ эрхим бригаданууд ба түрүү стахановецууд жэшээтэ показательнуудые туйлана. Бригадирнууд нүхэд Овчинников, Борисов, Зонин гэгшэдэй бригадынхид үйлэдбэринингөө нормонуудые 150-200 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тэдэнэр, һургуулиин барилгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмэсэнэ.

Газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

Түрүү колхозник. Жемчугска сельсоведэй, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозник нүхэр Балдан Артаев болбол түрүү стахановецуудай зэргэнүүдтэ тоологдоно. Тэрэ хадаа, энэ жэл соо июниин 9 болотор 300 ажалта үдэртэй болобо. 1939 оной хугасаа дотор 597 ажалта үдэртэй байһан юм.

Мүнөө нүхэр Артаев, гүрэндэ һү тушаалгын планиие болзорһоонь урид дүүргээд байна.

(**„Красное Знамя"**).

МОПР-эй ячейкэ соцгородогой гэрэй эзэд эхэнэрнүүдэй дунда эмхидхэгдээ. Ячейкын түрүүлэгшэ нүхэр Корытова болбол алдарта революционеркэ Клара Цеткинэй тухай хөөрэлдөө эмхидхэхыень районой Соведэй депутат нүхэр Колток гэгшэдэ хандаһан байна. Һаяхан, 50 гаран гэрэй эзэд эхэнэрнүүд Клара Цеткинэй ажал'ябуулга ба революционно хүдэлмэри тухайда ехэ һонин лекци дуулаа.

Дахяад уласхоорондын оршом байдал тушаа һаяар лекци үнгэргэг дэхэнь.

(**„Гигант Бурятии"**).

Луговод Гармаев. Утаата-Далахайн сомоной, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой эрхим луговод-колхозник нүхэр Самбу Гармаев болбол герасимовска звеногой хүдэлмэриие толгойлно.

Сабшалангай газарые үтэгжүүлхэ хэрэгтэ тус звеногойхид бага бэшэ хүдэлмэринүүдые хээ. 3950 тэргэ наг шэбхые сабшалан дээрэ тараагаа. 63 гектар газарые шулуу буртагһаань сэбэрлэһэн байна.

Нүхэр Гармаев үндэр ургасые абахын түлөө социалистическэ уялга абанхай.

(**„Закаменская Правда"**).

Бурят-Монголой буудалгын команда Москва мордобо

Бурят-Монголой республикын буудагшадай команда 6 хүнэй составтайгаар Бүхэсоюзна буудагшадай соревнованида хабаадалсахын тула Москва мордобо.

Командын составта: Хисаметдинов (Улан-Удын пионернүүдэй байшан), Кирьянов (НКВД-эйн южлаг), Ткачев (зооветинститут), Декин (зооветинститут), Хмелев (зооветинститут) ба Рябов (осоавиахимай центральна Совет).

Командын капитан — нүхэр Хисаметдинов, политхүтэлбэрилэгшэнь—нүхэр Ткачев болобо. Командын 5 хүнэй 3-нь зооветинститудай студентнүүд; тус институдай партийна ба комсомольско организаци оборонно-массова хүдэлмэриие эрхим һайнаар табижа шадаһанһаа, городской ба республиканска соревнованинуудта түрүү һуури эзэлһэн байна.

Манай республикын онсо мэргэн буудадаг буудагшад хадаа Москвада Союзай эрхим буудагшадтай мүриисэхэ юм.

О. Цыбиков.

Номгон далайдахи империалистическэ дайнай узел

Англо-французска блогой ба Германиин хоорондо эхилһэн дайн болбол дэлхэйе шэнээр хубаахын түлөө хэгдэнэ. Дайн болбол бүхы томо империалистическэ державануудай интересүүдые дайраа, тиимэһээ, тэдэнэр энэ дайнай дүнгүүдтэ һонирхотой байна. Великобритани ба Францин колониальна эзэмдэлнүүдэйнь зарим хубида эрилтэ хэдэг Итали болбол һүүлэй шадаа дайнда ороо. Японии болбол, Китадһаа өөрынгөө сопернигуудые түрин гаргахые оролдон, эдэ гурбан жэл соо дайн сэрэг хүтэлжэ байна. Официальна „нейтральна" США болбол Европэйска Америкын рыногһаа конкурентнуудые түрихынгөө хажуугаар, дайшалдагшадта фактическа туһална.

Европодохи событинуудай одоохон ябаса болбол Номгон далайн бассейнын байдалда нүлөөлэнгүй байжа шадахагүй байна. Номгон далайн бассейн болбол хэдэн арбан жэлэй торшо соо Англи, США ба Японии хоорондохи хурса шанга тэмэсэлэй аренань байгаа. Эдэ империалистическэ державанууд хоорондын зүрисэлдөөн хадаа дайнай һүжэрэн дэлбэрхэ туйлай ехэ „горючиие" хуряалаа, энэнь ... Номгон далайн бассейные империалистическэ дайнай хоёрдохи узел болгобо.

Номгон далайн бассейндэхи гол империалистическэ сопернигүүд хадаа Англи, США ба Япони болоно. Тэдэнэй зүрисэлдөөнүүдэй центрэнь 400-миллионно хүнзонтой, серьевой ресурснуудаар баян Китад юм.

Китадай промышленность, транспорт ба худалдаанда 1.300 мил. доллар оруулһан, Англи хадаа Китадай ресурснуудые эксплоатацилгада имагтал эрмэшэнги байна. Китадай гол мүрэнэй ба далайн навигациин 45 проц. Англиин гарта байна. Китадай гадаада худалдаанай нилээд хубинь мүн лэ Англиин гарта байгаа. Англи болбол капиталовложени ба худалдаа-промышленна ажал'ябуулгаһаа абтадаг өөрынгөө угаа ехэ олзонууды алдахагүйе оролдохоһоо гадна, мүн Китадтай хүршэ байгаа өөрынгөө колонинуудта—Инди ба Бирмада дарлалгын режимые саашадань байлгахын тулада, Китадта политическэ нүлөөтэй байхые оролдодог байна.

Номгон далайн баруун ба урда хубидань гол шухала британска доминионууд — Австрали ба Ново Зеланди, мүн туулгаар ба каучугаар баян колони—хахад-арал Малакка бии, тэрээнэй урда захадань Дальна Востогдохи англиийска эзэмдэлгын форпост—Сингапурай уһан-сэрэгэй база бии юм. Эсэстэ, англиийска капиталай гарта фактическа ороһон, Голландска Инди тэндэ байна.

США болбол Китадта ба Номгон далайн баруун-урда хубидань Англиһаа хожом нэбтэрэн ороһон байгаа. Гэбэшье, һүүлэй арбаад жэлэй торшо соо дэлхэйн энэ булан тээшэ американска капитал ба товарнууд түргэнөөр урдан ерээ.

Капиталистическэ хүгжэлтын зам дээрэ өөрынгөө сопернигүүдһээ хожом ороһон. Япони болбол Китаддахи нүлөөгэй сферые хубаалгада баахан хожомдоо һэн. Финансова талаараа һула байһан дээрэһээ, Япони хадаа Китаддахи нүлөөнүүдэй сферые хубаахын түлөө экономическа тэмэсэлые ябуулжа удаан саг соо шадахагүй байгаа. Китадай рыногүүдтэ империалистическэ Японии эрмэлзэлгэ угаа ехэ. Япони болбол олон янзын шухала военнэ сырьенуудаар бага, тэрээнһээ гадна, географическа дүтэ байһанаа хэрэглэн, Китадые зэбсэгтэ хүсэнүүдээр буляан абаха ба тэндэһээ өөрынгөө сопернигүүдые хүсөөрөө түрихэ политикые ходол ябуулна.

Һүүлэй хоёр арбан жэлэй торшо соо японско нүлөө болбол Филиппина, Голландска Инди ба юрэнхыдөө урда зүгэй далайнуудахи аралнуудай экономикодо бүри шангадаа.

Тиихэдээ, Англи, США ба Японии интересүүд Китадта, һүүлэй жэлнүүдэй торшо соо, зүүн-урда Азиин оронуудта (Французска Индокитай, Сиам, Малакка, Филиппина ба Голландска Инди) бүри эрид зүрисэлдэдэг болоо. Интересүүдэйнь энэ зүрисэлдөөн хадаа жэл ерэхэ тудам улам бүри хүсэтэй болоно.

Дальна-Восточно политикын асуудалнуудта, Англи болбол США ба Япони тушаа адали бэшэ позициие барина. Англиийска империалистнууд болбол „бусадай гараар халууниие хаман шүүрэхэ" политикые Дально-Востогто үнинһөө хойшо хэрэглэнэ. Энээнэй зорилгоор, байгша зуун жэлэй эхиндэ Япониие шэлэжэ абаһан байгаа. Мүнөө, Англи болбол Китаддахи японско агрессиһээ хэды ехээр хохидоһон байгаашье һаа, Китадай хүзүүн дээрэ Японитой хэлсээ хэхые оролдоно. Европодохи дайнтай дашарамдан, Англида тохёолдоһон хүшэр байдалые хэрэглэжэ, Япони болбол „ехээр хашаха бүреэ, бүри ехые абахаш" гэһэн принципһээ дулдыдан, Дальна Востогдохи англиийска интересүүдтэ бүри ехэ хашалта хэжэ байна. Мүнөө хэлсээ хэхэ аргабайдал бүри ехэ болоо. Голландска Индиин фактическа эзэнь болоод байхадаа, Англи болбол энэ „үншэрһэн" колониин сэнгээр Японитой хэлсээ хэхые оролдоно.

Эдэ оролдолгонууд хадаа зүүн ба зүүн-урда Азида США-гэй интересүүдые сэхэ дайража, Англида эсэргүү ба мүн Японидо эсэргүү тусхайта хэмжээнүүдые абахыень тэрээниие баалана. Англо-японско харилсаануудта бааханшье хүнгэрһэн үзэгдэлэй ушархалаар, Дальна-Восток тушаа США бүри активна боложо байна.

США болбол Англидашье, мүн Японидошье нүлөөлхэ тон хүсэтэ зэбсэгүүлтэй байна, теэд, эдэнэр хадаа США-гэй господстволгошо кругуудтань доторой харшалалдаанай бии дээрэһээ хэрэглэгдэнэгүй. Англи болбол буу зэбсэгээр ба кредидүүдээр США-гэй туһалалгада ехэ хүсэлэнтэй, США хадаа туһаламжын түлөө тусхайта хүлһыень эринэ. Хэлсээнгүй, США болбол Англиин дальне-восточно политикада хашалта хэхэ ба ямаршье англо-японско хэлсээ тохёолдуулхагүй гэжэ оролдоно. Энээнтэй хамта, США болбол Китаддахи агрессиингээ далайсыень хизаарлахые оролдожо, Японидо хашалта үзүүлнэ. Энэ жэлэй январьда 1911 оной японско-американска худалдаанай договорые эбдэлгэ, флодойгоо нилээд ехэ хубинень Номгон далайда абаашалга, Гавайска аралнуудай тэндэ далайн ехэ маневрнүүдые үнгэргэлгэ, Номгон далайдахи эзэмдэлгэнүүдээ бүхэжүүлгэ ба тэдээн дээрээ уһан-сэрэгэй ба агаарай-сэрэгэй базануудые байгуулга, Панамска каналай хүсые ехэдхэлгэ ба, эсэстэ, уһан-сэрэгэй барилгые шангадхалга хадаа дээрэ заагдаһан зэбсэгүүдтэнь хабаадана. Гэбэшье, Япони тушаа американска политика тоншье эрид бэшэ, ба дотороо арсалдаатай.

Мүн, Американска финансистнууд ба промышленнигуудай ехэнхи хубинь Японитой „нормальна" харилсаа хэхэ дуратай байна.

Тиигэбэшье, США-гэй хүтэлбэрилхы лагерьта прояпонско элементнүүдэй бии байһан ябадал хадаа японо-американска харилсаануудай ниитэ байдалда нүлөөлжэ шадахагүй байна. Зүгөөр, 1918 ондо Ленинэй иигэжэ хэлэһыень мартажа болохогүй: „Хэдэн арбаад жэлэй торшо соо эдэ оронуудай (США ба Япони — В. К.) экономическа хүгжэлтэ болбол, Номгон далай ба тэрээнэй эрье дээрэ господстволхын түлөө эдэ державануудай галзуу тулалдаае зайлашагүй болгогшо галта материалай оёоргүй гүнзэгы нүхые бэлэдхэбэ. Япони ба Америкын хоорондо урган байгаа хурсадангы конфликтые капитализмын үндэһэ һуури дээрэ зайлуулжа болохогүй гэдэгые Дальна Востогой бүхы дипломатическа ба экономическа истори тон лэ элитэ болгоно" (Ленин, зохёол, том XXIII, хуудаһан 5).

Эдэ үгэнүүд мүнөөшье актуальна байна.

В. Кэрли.

Харюусалгата редакторые орологшо Ц. ОЧИРОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Каландарашвили, 19. Телефоны: отв. редактора—3—23; секретариата—3—44; отделы партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); сельхоз. отдел 55; отделы кадров и писем—5-07.

Типография НКМП. Уполномоченный Бурглавлита № 3147